

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Undervisningsbeskrivelse vDh6Da + 23QDaA
Institution	Skive-Viborg HF & VUC
Uddannelse	HFe + HF2
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Mads Østergaard Christensen, madsc@svhfvuc.dk
Hold	vDh1DaA + 23QDaA

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Grammatik. Det sproglige stofområde
Titel 2	Eventyr
Titel 3	Fælles værker – Glenn Bech og Erlend Loe ”Doppler”
Titel 4	Medier
Titel 5	Skriftlighed
Titel 6	Argumentationsanalyse, sproghandlinger og retorik
Titel 7	Dokumentar
Titel 8	Det moderne gennembrud
Titel 9	Romantikken og romantisme
Titel 10	Modernisme og realisme

Titel 11	Eksistentialisme
Titel 12	Norsk og svensk
Titel 13	Fælles medieværker
Titel 14	Selvlæste værker
Titel 15	Skriftlige genrer – Analyserende artikel
Titel 16	Skriftlige genrer – Debatterende artikel
Titel 17	Oplysningstiden
Titel 18	”Fasaner: introduktion til genrer og tekstanalyse”
Titel 19	”Forældre og børn”
Titel 20	
Titel 21	

Undervisningsbeskrivelse dansk

Titel nr. 1	Grammatik. Det sproglige stofområde
Indhold	Forskellige grammatiske grundregler og øvelser på sproget.dk Fx komma, r-problemer, får/for, nogen/nogle osv.
Omfang	8 lektioner à 50 minutter
Særlige fokuspunkter	- kende de mest almindelige sproglige fejl i dansk + lære at undgå dem - fokus på ordklasser og grammatiske begreber

	- fokus på forskellige sætningsled: subjekt, verballed, objekt, indirekte objekt, osv.
Væsentligste arbejdsformer	- klasseundervisning - opgaver - pararbejde - individuelt

Titel nr. 2	Eventyr
Indhold	Karen Blixen – Kongesønnerne Folkeeventyret Kong Lindorm Teori: - Papir (selv lavet): Oversigt over eventyr Strukturalistisk analyse Folkeviser glosier - Eventyr i dansk. Af Vibeke Blaksteen, Kirsten Møller Systime 2005. 1 udgave. Side 10-14 - Litteraturhistorien på langs og på tværs. Systime 2. udgave af Barbara Kjær-Hansen og Tinne Serup Bertelsen: Side 34-42, 108-109, - Håndbog til nudansk 4. udgave. Systime. Ole Schultz Larsen. Side 74-76, 91-94. - Denstoredanske.dk "Skygge". Tekster: - Germand Gladensvend - De elleve svaner - De vilde svaner H. C. Andersen - Skyggen - Kongesønnerne Karen Blixen - Kong lindorm Film: - De vilde svaner - "Store danskere om Karen Blixen", DR + Deadline, 7. august 2021 om filmen Pagten om Karen Blixen
Omfang	26 lektioner à 50 minutter
Særlige fokuspunkter	- bevidsthed om den mundtlige tradition, der er knyttet til eventyr - kende forskel på folke- og kunsteventyr - kende typiske eventyrtræk - kende folkeeventyrenes faste figurer og det stereotype sprog - kende kunsteventyrenes figurer og sprog

	- fokus på personkarakteristik - se på komposition - udarbejde selvstændig slutning til et eventyr
Væsentligste arbejdsformer	- klasseundervisning - gruppearbejde - individuelt

Titel nr. 3	Fælles værker – Benny Andersen ”Spredte digte”
Indhold	Benny Andersen ”Spredte digte” Interview: Autograf udsendelse fra DR2 med Benny Andersen
Omfang	16 lektioner à 50 minutter
Særlige fokuspunkter	Diskussion af bogens civilisationskritik Personkarakteristik af bogen centrale personer Benny Andersens forfatterskab og digtanalyse
Væsentligste arbejdsformer	- klasseundervisning - gruppearbejde - individuelt arbejde

Titel 4	Medier
Indhold	Mediegenrer: Fakta- og fiktionskoder, Krydsfelt s. 291 – 306 Medieanalyse: Krydsfelt s. 358 – 365 Dokumentar: Krydsfelt s. 307-314 TV-avisen, eksempel på 18.30, 21.30 og 21-Søndag Dokumentar: Ryd forsiden, DR1 del 1-3 samt Ekstra Bladet uden for citat, TV2 Derudover avislæsning, avistyper, nyhedskriterier, tv-nyheder mm. Forskellige avistyper: omnibus, niche, tabloid, lokal. Fx Jyllands-Posten, Politiken, Viborg Stifts Folkeblad, Kristeligt Dagblad. Reklamer og billeder: Teori • Ole Schultz Larsen. Håndbog til dansk. 2015-2017. 4. udgave. Side 249-271, 338-348, Billeder og reklamer

	• 2017 Jonathan Bachman CI1 World Press Photo • Valgfrit billed fra World Press Photo • How Pepsi Spooked Coca-Cola With This Hilarious Halloween Ad by Victoria Kurichenko Better Marketing • Diesel global warming ready New York • Valgfri reklame • Reklamefilm Kan plastik være fantastisk? 🌐 - YouTube
Omfang	I alt 25 blokke á 50 min.
Særlige fokuspunkter	Gennemgang af relevant grundbogsstof fra Krydsfelt, herunder nyhedskriterier, avistyper, avisgenrer mv.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, par arbejde, individuelt arbejde, fremlæggelser.

[Retur til forside](#)

Titel 5	Skriftlighed
Indhold	Kommareglerne (basisreglerne) fra Dansk Sprognævn De grammatiske grundregler fra sproget.dk Uddrag fra bogen: Tal og skriv Fokus på forskellen på redegørelse, resume og referat. Rette sproglige fejl i egne og andres stile. Egen produceret skrivemanual + info om internet til eksamen: Tilladte hjemmesider til eksamen – mundtligt og skriftligt: • Tilladte hjemmesider: ○ I-bøger fra undervisningen – fx: ▪ 'Håndbog til dansk' via SYSTIME ▪ "Håndbog til dansk – litteraturhistorien" via Systemtime ▪ 'Litteraturhistorien på langs og på tværs' via SYSTIME ▪ 'Krydsfelt' via SYSTIME

	○ Synonymordbog.dk ○ Ordnet.dk ○ Ordbogen.com ○ indidansk.dk (rigtig god side med analysemodeller) ○ Holdets rum i Teams ○ Desuden er det naturligvis tilladt at bruge evt. fysisk grundbog, udleverede papirer samt egne noter – både på papir og pc.
Omfang	I alt 20 blokke á 50 min.
Særlige fokuspunkter	- udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst såvel mundtligt som skriftligt – beherske skriftsprogets normer for korrekthed og anvende grammatikkens grundbegreber – anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegørelse, diskussion, analyse og fortolkning) med formidlingsbevidsthed. – demonstrere viden om fagets identitet og metoder
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, par arbejde, individuelt arbejde.

Titel nr. 6	Argumentationsanalyse, sproghandlinger og retorik
Indhold	Krydsfelt s. 241-270

	Ole Schultz Larsen: Håndbog til dansk, Systime i-bog, 4.9 Retorik - Tre talegenrer - Ciceros pentagram - Disposition - Appelformer 4.10 Argumentation 4.2 Sproglige billeder 4.3 Sproglige figurer Tekster i kompendium (kopi) Greta Thunberg: Tale ved COP25, 13.12. 2018 Bjarke T. R. Christensen: Tale ved Ph.d Cup 2017 (Youtube) En kort en lang, spillefilm 2001 (Youtube) Sofie Linde: Sofie Lindes Zulu Comedy Galla-tale, 2020 Sofia Søland Andreassen: At rejse, 2015 Kronprinsessen Mary: Tale i anledning af Kronprinsens 50-års fødselsdag, 26. maj 2018 Mette Frederiksen: 1. maj-tale 2021 Ludvig Holberg: Epistel 91 Ta den med ro, Leder fra Berlingske, 2014 Debatten: Lige løn, lige køn, DR.DK 2020, Genstart - podcast https://www.dr.dk/radio/special-radio/genstart/genstart-68/ med Mette Frederiksens taleskriver Taler: Kronprinsesse Mary: H.K.H Kronprinsesse Marys tale til Frederiks 50 års fødselsdag - YouTube Jens Stoltenberg: Stoltenberg holdt tale til minne Utøya-ofrene - YouTube Lars Løkke Rasmussens afskedstale https://www.youtube.com/watch?v=ZbImnpZ9Jp8 + https://dansketalen.dk/tale/lars-loekke-rasmussens-afskedstale-paa-venstres-landsmoede-2019/ Jan Gintberg – Tale til nationen, Tæskeholdet, DR S. Skaale – Tale i Folketinget: https://www.youtube.com/watch?v=S1Pk8Tm8zq0 + Mette Frederiksens ”kameltale” i Folketinget: https://www.youtube.com/watch?v=1J-VpZeKcOc
Omfang	22 lektioner á 50 minutter
Særlige fokuspunkter	- argumentationsanalyse - kommunikationssituation - retorik, herunder kropssprogets betydning for kommunikationen
Væsentligste arbejdsformer	- klasseundervisning - gruppearbejde

	- individuelt
--	---------------

Titel nr. 7	Dokumentar
Indhold	Krydsfelt s. 307-314 Dokumentar Anders Agger indefra ”Akutpsykiatrien” + selvvalgt afsnit Dokumentar: Ekstra Bladet uden for citat Dokumentar: Ryd forsiden, DR1, 2019, del 1-3
Omfang	20 lektioner à 50 minutter
Særlige fokuspunkter	Begreber fra grundbogen Almendannelse Samtidens udvikling af samfundet
Væsentligste arbejdsformer	- klasseundervisning - gruppearbejde - individuelt arbejde

Titel nr. 8	Det moderne gennembrud
Indhold	Grundbog: Barbara Kjær-Hansen og Tinne Serup Bertelsen – Litteraturhistorien, på langs og på tværs (s. 91 - 111) Krydsfelt s. 39-42 Herman Bang – Irene Holm Charles Darwin – af Menneskets afstamning Amalie Skram – Karens Jul Henrik Pontoppidan – Ørneflugt H.C. Andersen – Den grimme ælling Georg Brandes – Indledningsforelæsning Teori:

	• Det moderne gennembrud noter (fra kollega) • Oversigt over litterære retninger i det moderne gennembrud 1870-90. • Litteraturhistorien på langs og på tværs. Systime 2. udgave af Barbara Kjær-Hansen og Tinne Serup Bertelsen: side 116-135 Tekster: • Uddrag af Hans og Trine af Pontoppidan http://www.henrikpontoppidan.dk/text/kilder/boeger/fh/hansogtrine.html • Vinderfortælling: Fattigdom i 1980'erne og frem Kristeligt Dagblad En læser skriver, hvordan minder om at være fattig som barn i 1980'erne følger med helt ind i voksenlivet (kristeligt-dagblad.dk) 1800-tallet på vrangen, DR2, afsnit 1-4.
Omfang	30 lektioner à 50 minutter
Særlige fokuspunkter	- fokus på periodens historiske udvikling i forhold til litteraturen - analyse og fortolkning af de læste tekster - diskussion af den viste kulturkrønike fra DR2
Væsentligste arbejdsformer	- klasseundervisning - gruppearbejde - individuelt
Titel nr. 9	Romantikken og romantisme
Indhold	Grundbog: Barbara Kjær-Hansen og Tinne Serup Bertelsen – Litteraturhistorien, på langs og på tværs (20 s. om romantikken) Krydsfelt s. 36-39 Schack von Staffeldt – Indvielsen, 1804 Adam Oehlenschläger – Guldhornene, 1802 Platons Hulelignelse Romantisme (teori fra Litteraturhistorien på langs og tværs) H.C. Andersen – Skyggen + Klokken Steen Steensen Blicher – Fugledigte Grundtvig – Den signede dag Julen og vinteren: Litteratur • St. St. Blicher Sig nærmere tiden • Kim Larsen - Sig Nærmer Tiden - YouTube • Grundtvig Dejlig er den himmelblå • Pigekoret - Dejlig Er Den Himmelblå - YouTube • Adam Oehlenschläger Maria Tur på Skovgaard museum og se juleudstilling.

Omfang	20 lektioner à 50 minutter
Særlige fokuspunkter	- fokus på periodens historiske udvikling i forhold til litteraturen - analyse og fortolkning af de læste tekster
Væsentligste arbejdsformer	- klasseundervisning - gruppearbejde - individuelt

Titel nr. 10	Modernisme og realisme
Indhold	Berit Riis Langdahl, Mimi Olsen og Pia Quist – Krydsfelt, grundbog i dansk, 2. udgave 2017. Især s. 20-70 om litteraturhistorie Tom Kristensen – Angst Martin Andersen Nexø – Ulven og fårene Martin A. Hansen – Paradisæblerne Johannes V. Jensen – Naade de færgen? Carl Th. Dreyers film: De nåede færgen Martin A. Hansen – Paradisæblerne Eksistentialisme: Camus – af Sisyfos-myten + Sartre – af Eksistentialisme er en humanisme + Søren Kierkegaard – Diapsalmata Villy Sørensen – De forsvundne breve Peter Seeberg – Den anatomiske tegning Michael Strunge – Hjerternes terrorist + 29. juni 1983, 25 år. København Autofiktion: Stine Pilgaard – Meter i sekundet Leonora Christine Skov – Den der lever stille Teori Barbara Kjær-Hansen og Tinne Serup Bertelsen. Litteraturhistorien på langs og tværs. Gyldendal. 2014-2017 2. udgave. Ebog Socialrealisme, side 154-155 Film: Pelle Erobreren som film Digtere, divaere og dogmebrødre fra DR2 af Liv Thomsen, afsnit 1-8.
Omfang	40 lektioner à 50 minutter

Særlige fokuspunkter	Fokus på perioden historiske og litterære udvikling. Fokus på de litterære ismer: dadaisme, eksistentialisme, ekspresionisme, futurisme, surrealisme, modernisme, postmodernisme, rindalisme
Væsentligste arbejdsformer	- klasseundervisning - gruppearbejde - individuelt

Titel nr. 11	Eksistentialisme
Indhold	Krydsfelt s. 50-52 Eksistentialisme: Camus – af Sisyfos-myten Sartre – af Eksistentialisme er en humanisme Søren Kierkegaard – Diapsalmata Villy Sørensen – De forsvundne breve Peter Seeberg – Den anatomiske tegning
Omfang	18 lektioner à 50 minutter
Særlige fokuspunkter	- læsning og forståelse af filosofiske tekster - valg, fravalg og ansvar for eget liv
Væsentligste arbejdsformer	- pararbejde - klasseundervisning

Titel nr. 12	Norsk og svensk
Indhold	Norsk: Artikellæsning på nrk.no Svensk: Artikellæsning på svt.se Repetition af nyhedskriterier og sammenligning af norsk/svensk og dansk nyhedsdækning
Omfang	4 lektioner à 50 minutter
Særlige fokuspunkter	- fokus på norsk og svensk sprog samt forskellen til dansk

	- diskussion af hvorfor ungdommen er så dårlig til norsk og svensk – og så gode til engelsk - slå svære svenske ord op på sprogbro.org - forskelle/ligheder mellem norske og danske nyhedsmedier
Væsentligste arbejdsformer	- klasseundervisning - individuelt

Titel 13	Fælles medieværker
Indhold	Pelle Erobreren som film Filmen Jeppe på bjerget, 1984 Klumpfisker, dansk film fra 2014 Adams æbler, dansk film fra 2005 Kortfilm: Valgaften + Ernst og Lyset Teori og artikler: Krydsfelt. Berit Riiss Langdahl, Mini Olsen og Pia Quist. Gyldendal 2017. 2. udgave. Side 307-314, 339-348.
Omfang	I alt 35 blokke á 50 min.
Særlige fokuspunkter	Filmanalyse, remediering mm.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, par arbejde, individuelt arbejde, fremlæggelser.

Titel nr. 14	Selvæste værk - roman
Indhold	1. Dansk eller oversat litteratur
Omfang	10 lektioner á 50 minutter
Særlige fokuspunkter	<u>Emne:</u> Vedkommende litteratur (dansk eller oversat litteratur som er vedkommende for dig) Individuel læsning af selvæste værker

	Fremme læselysten- og glæden.
Væsentligste arbejdsformer	- klasseundervisning - gruppearbejde - individuelt arbejde

Titel nr. 15	Skriftlige genrer – Analyserende artikel
Indhold	3 tilgængelige stilesæt efter de nye retningslinjer for de skriftlige genrer + egen produceret skrivemmanual • Internet: Det er kun tilladt at bruge nedenstående hjemmesider til eksamen. Al anden brug af internettet er forbudt og betragtes som snyd. • Tilladte hjemmesider: ○ 'Håndbog til dansk' via SYSTIME ○ 'Litteraturhistorien på langs og på tværs' via SYSTIME ○ 'Krydsfelt' via SYSTIME ○ Synonymordbog.dk ○ Ordnet.dk ○ Ordbogen.com ○ indidansk.dk ○ Holdets rum i Teams ○ Desuden er det naturligvis tilladt at bruge grundbogen Krydsfelt, udleverede papirer samt egne noter – både på papir og pc.
Omfang	24 lektioner à 50 minutter
Særlige fokuspunkter	Skriveprocessens faser Formuleringsevne Opbygning af stilen Formidling Genrebevidsthed mm.
Væsentligste arbejdsformer	- klasseundervisning - gruppearbejde - individuelt arbejde - genaflevering

Titel nr. 16	Skriftlige genrer – Debatterende artikel
Indhold	3 tilgængelige stilesæt efter de nye retningslinjer for de skriftlige genrer + egen produceret skrivemmanual • Internet: Det er kun tilladt at bruge nedenstående hjemmesider til eksamen. Al anden brug af internettet er forbudt og betragtes som snyd. • Tilladte hjemmesider: ○ 'Håndbog til dansk' via SYSTIME ○ 'Litteraturhistorien på langs og på tværs' via SYSTIME ○ 'Krydsfelt' via SYSTIME ○ Synonymordbog.dk ○ Ordnet.dk ○ Ordbogen.com ○ indidansk.dk ○ Holdets rum i Teams ○ Desuden er det naturligvis tilladt at bruge grundbogen Krydsfelt, udleverede papirer samt egne noter – både på papir og pc.
Omfang	24 lektioner à 50 minutter
Særlige fokuspunkter	Skriveprocessens faser Formuleringsevne Opbygning af stilen Formidling Genrebevidsthed mm.
Væsentligste arbejdsformer	- klasseundervisning - gruppearbejde - individuelt arbejde - genaflevering

Titel nr. 17	Oplysningstiden
Indhold	Krydsfelt s. 33-35 Kant – Hvad er oplysning? Rousseau – af Emile eller Om opdragelsen Jeppe på Bjerget, film

	Teori: • Litteraturens veje om Holberg. • Mimi Sørensen og Mads Rangvid. Brug litteraturhistorien: Analysemodel til Holbergs komedier • Centrale ord om oplysningstiden (fra kollega) • Litteraturhistorien på langs og på tværs. Systime 2. udgave af Barbara Kjær-Hansen og Tinne Serup Bertelsen: Side 73-77, Film: Historien om Danmark afsnit 7 Forfatterportræt Kant og Holberg
Omfang	12 lektioner à 50 minutter
Særlige fokuspunkter	Skriveprocessens faser Formuleringsevne Opbygning af stilen Formidling Genrebevidsthed mm.
Væsentligste arbejdsformer	- klasseundervisning - gruppearbejde - individuelt arbejde - genaflevering

Forløb 18:	”Fasaner: introduktion til genrer og tekstanalyse” Dette forløb er et ultrakort introduktionsforløb til genrer og til tekstanalyse. Vi arbejder med novellegenren, digtgenren, og vi kigger også kort på faktatekster som opslagsværk og madopskrift. Fokuspunkter: De tre taksonomiske niveauer Fakta og fiktion Novellegenren Digtgenren Tekster i forløbet: • ”Fasaner”, Helle Helle, 1996
-------------------	--

	• <i>"Fasan"</i>, Klaus Rifbjerg, 1962 • <i>"Fasaner"</i>, opslag på denstoredanske.dk • <i>"Stegte fasaner i flødesovs"</i>, madopskrift
Forløb 19:	"Forældre og børn" Dette forløb indeholder materiale, som kredser om forholdet mellem forældre og børn. Først introduceres kursisterne for faglige begreber til analyse af skønlitteratur: personkarakteristik, konflikt, miljø, tid, fortællertyper, synsvinkel og tema. Begreberne anvendes i analysen af 5 forskellige noveller. Herudover indeholder forløbet også et fokus på skellet mellem fakta og fiktion, herunder inddrages en dokumentarfilm og en artikel. Vi arbejder med filmiske virkemidler, dramaturgi og taler om spændingsopbygning og grænsefeltet mellem virkelighed og fiktion. Der har i forløbet været et særligt fokus på at træne det skriftlige. Vi har arbejdet med forskellige små skriveøvelser og især haft fokus på referat, resume, præsentation af tekst, analyse og brug af citater. Tekster i forløbet: • "Sportsbutik" af Anja Otterstrøm (2010) • "Læreplads" af Kim Fupz Aakesen (1999) • "Alle kan ro" af Pia Juul (2008) • "Hun græder ikke" af Naja Marie Aidt (2006) Dokumentarfilm: • TV2, "Er du mors lille dreng?", 1998 Artikel: • Camilla Carlson, Helene Jepsen og Mark Busted, "Her er 'Mors lille dreng' 20 år efter", tv2.dk, 2017: Her er 'Mors lille dreng' 20 år efter: - Det er en skræmt dreng - TV 2 Andre materialer i forløbet: Håndbog til dansk af Ole Schultz-Larsen, ibog: • Kapitel 3: Litteratur (hele kapitlet) Kirsten Andersen og Jan Foght Mikkelsen, Dokumentaren i undervisningen: Hvad er dokumentar? • Kap. 3 "Dokumentarens typiske former", s.52-63